

Xə "Xalq TV"nin qonağı

Azərbaycan və Türkiyə əsrlər boyu ortaq dəyərlər üzərində inkişaf etmiş, sevincini birlikdə paylaşmış, dar gündə bir-birinə dəstək olmuşdur. Ümummilli lider Heydər Əliyevin dediyi kimi, bizim günlərdə isə xalqlarımız ən yüksək səviyyədə yaxınlaşaraq, bütövləşərək "bir millət, iki dövlət" olmuşlar.

Türkiyə və Azərbaycan arasındakı dostluq-qardaşlıq münasibətləri əbədi olduğu qədər də sarsılmazdır. İndi həmsöhbət olduğumuz Əmirulla Məmmədov bu birliyi yaşadan və inkişaf etdirən ictimai fəallardan biri olmaqla, həm də hər iki ölkədə seçilən ziyalılardandır. Soydaşımız ömrünün 50 ilini Azərbaycandan kənar yaşasa da bütün varlığı ilə xalqına, torpağına bağlı olub.

Qısaca olaraq onu belə təqdim etmək olar: Fizika-riyaziyyat elmləri doktoru, Türkiyənin məşhur Bilkənd Universitetinin professoru, Nanotexnologiya Elmi Mərkəzinin baş elmi işçisidir. Ölkəmizdə isə Dövlət Mükafatı laureatı olması, Əməkdar elm xadimi adına layiq görülməsi, "Dostluq" ordeni ilə təltif edilməsi ilə seçilir. Keçən il Azərbaycan Prezidentinin sərəncamı ilə Türkiyə – Azərbaycan Dostluq, Əməkdaşlıq və Həmrəylik Fondunun (TADİV) Qəyumlar Şurasının üzvü və sədr müavini təyin edilib.

Əmirulla Məmmədov Azərbaycanda və bir sıra xarici ölkələrdə ferroelektiriklər fizikası, vakuum ultra-bənövşəyi spektroskopiyası, qeyri-xətti optika və nanotexnologiya sahələrində elmi tədqiqatları ilə məşhurdur. O, ölkəmizdə və Türkiyədə bu sahələrdə apardığı elmi işlərdə ciddi uğurlar qazanıb, elmi məktəblərin təməllərini qoyub. 30-dan çox elmlər namizədi, elmlər doktoru və professor yetişdirib. Tələbələri bir çox ölkələrdə, eləcə də BDU-da elmi araşdırmalarla məşğul olurlar.

Dünyanın nüfuzlu elmi jurnallarında 350-dən çox məqaləsi çap olunub, 50-dən çox beynəlxalq konfransda məruzələrlə çıxış edib. Alimin araşdırmalarının nəticələri fizika elminin müvafiq sahələrində və müdafiə sənayesində geniş tətbiq olunur. BDU-da görkəmli alimlə keçirilən son görüşdə rektor Elçin Babayev bildirib ki, Əmirulla müəllim Azərbaycan elminin, eləcə də BDU-nun fəxridir. Soydaşımız Türkiyədə yaşamasına və çalışmasına baxmayaraq, elmi məqalə və nəşrlərində hər zaman ali təhsil aldığı, ilk elmi tədqiqatla məşğul olduğu, doğma münasibət bəslədiyi universitetin adını daim qeyd edir və alimlərimiz ilə davamlı ünsiyyətdədir.

Əmirulla müəllim bugünlərdə redaksiyamızın qonağı oldu, Xalq TV-nin suallarını cavablandırdı. Həmin müsahibəni yığcam şəkildə qəzetimizin oxucularına təqdim edirik.

– Professor, gəlin həyat yolunuza qısaca nəzər salaq...

– Bakıda doğulmuşam – Fatmayı kəndində. Bakı Dövlət Universitetinin, o vaxtlar Azərbaycan Dövlət Universiteti adlanırdı, fizika fakültəsinin məzunuyam. Elmi fəaliyyətim də bu təhsil ocağı ilə bağlıdır. Harada olmağımdan asılı olmayaraq BDU mənim üçün bu gün də ən əziz və doğma bir məkandır.

Sonrakı fəaliyyətim Rusiyanın Leningrad (indiki Sankt-Peterburq), Amerikanın Kaliforniya ştatında olub. Qeyd edirəm ki, bu dövrdə Los-Anceles şəhərində yerləşən Kaliforniya Texnoloji və Stenferd Universiteti kimi təhsil ocaqlarından dəvət alıb mühazirələr oxumuşam. Sonra Yaponiyadan aldığım dəvət məni yenidən bir neçə il Bakıdan ayırıb.

Dünya şöhrətli alim, Vətən sevdalı soydaş

Müsahibimiz Türkiyənin Bilkənd Universitetinin professoru Əmirulla Məmmədovdur

Universiteti, Adana Çukurova Universiteti, sonra isə Bilkənd Universitetində çalışdım. Eyni zamanda, Türkiyənin Müdafiə Nazirliyinin Strateji Mərkəzində və qardaş ölkənin müdafiə sənayesində xüsusi yeri olan "Aselsan" şirkətində fəaliyyətim davam etdi. Bəlli yaşdan sonra dövlət təqaüdümdə olsam da elmi fəaliyyətim davam edir. Bilkənd Universitetinin professoru və Nanotexnologiya Elmi Mərkəzinin baş elmi işçisiyəm.

– Azərbaycan cəmiyyəti sizi həm də fəal ictimai xadim kimi tanıyır. Mətbuatda dərc edilən çoxsaylı müsahibələriniz, elə son vaxtlar bizim qəzetə verdiyiniz siyasi şərhlər də bunu təsdiqləyir.

– Mən elm adamı olsam da cəmiyyətə həmişə açıq olmuşam. Xüsusən də, doğma Azərbaycanda baş verənlər, Vətənə qarşı haqsızlıqlar bir insan kimi məni həmişə ciddi narahat edib. O vaxtlar bizim güclü bir diaspor qurumumuz olmasa da, öz təşəbbüslərimizlə bəzi işlər görməyə cəhd etdik. Keçən əsrin 80-ci illərin sonunda Elçin Əfəndiyevin rəhbərliyi ilə qurulan "Vətən" Cəmiyyəti isə xaricdə yaşayan azərbaycanlılar üçün xoş bir müjdə idi. Fəaliyyətlərimiz genişləndi.

İlk dəfə Adana və Çukurova bələdiyyələrinin dəstəyi ilə Xocalı soyqırımını tanıdan tədbir keçirdik. Ulu öndər Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasətinin bəhrəsi olaraq qurulan Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi xaricdə daha önəmli işlərin aparılmasına imkan yaratdı. Fəxr hissi ilə deyə bilərəm ki, bu qurumun fəaliyyətində yaxından iştirak edənlərdən oldum, bütün qurultaylarının nümayəndəsi oldum.

Türkiyədə isə bir xeyriyyə cəmiyyəti yaratmaq istədim, adını da seçdim: Heydər Əliyev adına Xeyriyyə Fondu. Düzdür, onda Türkiyədə fəaliyyətdə olan dərnekələrin sayı-hesabı yox idi, o cümlədən Azərbaycandan bağlı çoxsaylı dərnekələr yaradılmışdı. Ermənilərin bu gün də fəaliyyət göstərən və maddi dəstəkləri kifayət qədər zəngin olan 70-dən çox xeyriyyə fondları olsa da, azərbaycanlıların bir xeyriyyə cəmiyyəti yox idi. Xeyriyyə fondu yaratmaq istədiyimi Azərbaycanın dövlət qurumlarına və əlaqədar təşkilatlara bildirdim. Az keçməmiş cavab gəldi ki, Ankarada İhsan Doğramacı 90-cı illərin sonunda belə bir qurum yaradıb.

– Üzləşdiyiniz hansısa çətinliklər varmı?

– Bəzi maddi sıxıntılar olsa belə fəaliyyətimizi zamanın tələbləri əsasında qurmağa çalışırıq. Azərbaycan dövlətinin və Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yardım və köməyini daim hiss edirik. Fondun yeni bir bölməsi yaradıldı ki, həm Türkiyəyə gələn azərbaycanlılara kömək olsun, həm də bəzi cari işlərin xərclərini ödəmək üçün vəsait qazanılsın. Əsas məqsədi adamlara kömək olan bu bölmə müəyyən qazanc da gətirmək imkanındadır. Bizim, xaricdə yaşayan azərbaycanlıları birləşdirən müqəddəs bir amacımız var: hər zaman Azərbaycana arxa durmaq, üçrəngli bayrağımızı daha uca zirvələrə qaldırmaq!

– Xaricdən baxanda Azərbaycan necə görünür?

– Əslində, bu mənə son vaxtlar tez-tez verilən suallardandır. Şükürlər olsun ki, əvvəlki illərdən fərqli olaraq indi çox qürurla və həvəslə cavablandırmaq imkanım var. Son dövrlərdə baş verənlər – Azərbaycanın böyük Zəfərlə yekunlaşdırdığı 44 günlük Vətən müharibəsi, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə ölkəmizin postmüharibə mərhələsində start verdiyi bərpa işləri, tarixi Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması bu qururu və güvənci daha da artırır.

Eyni zamanda, Azərbaycanla Türkiyənin bir-birinə necə möhkəm tellərlə bağlı olduqlarını bütün dünyaya göstərir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın 2021-ci il iyunun 15-də Şuşada imzaladıqları Bəyannamə iki qardaş ölkə arasında tarixi münasibətlərin yeni mərhələsinin əsasını qoydu və sarsılmaz birliymizi bütün dünyaya nümayiş etdirən bir mesaj oldu.

İkinci Qarabağ müharibəsi Cənubi Qafqazdakı və qonşu ölkələrdəki vəziyyəti tamamilə dəyişdi. Azərbaycan Ordusunun müzəffər yürüşü regionun iqtisadi və mədəni inkişafı üçün zəmin yaratdı. İşğala son qoyulduqdan sonra regionun çiçəklənən bölgəyə çevrilməsi üçün fəvqəladə işlərə başlanıldı. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Vətən müharibəsindəki qələbədə həlledici rol oynadı, müasir müharibədə yüksək səviyyə və geniş baxış bucağı nümayiş etdirdi. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin, həm də ölkənin müdafiə sənayesinin inkişaf etdirilməsi istiqamətində böyük işlər görülüb və görülməkdədir.

Azərbaycan hazırda Qafqazın hegemon dövləti olmaqla, həm də regionda sabitliyin və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsi, bütün iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin bərpası, eləcə də region dövlətləri arasında münasibətlərin normalaşdırılması və uzunmüddətli sülhün təmin edilməsi üçün təşəbbüslərin icraçısıdır. Yaxşı olardı ki, dünya bu reallıqları daha tez qəbul etsin.

– Maraqlı müsahibə üçün çox sağ olun.

**Söhbəti hazırladı:
Namiq ƏHMƏDOV,
"Xalq qəzeti"**